

Overweging van 15 januari 2017 **Dominee Annemarie Hagoort**

OMDAT WE UIT DEZELFDE BRON PUTTEN

Geliefde mensen van God,

We staan aan het begin van de week van gebed voor de eenheid van de christenen. En die eenheid hebben we vandaag de dag hard nodig. Niet dat we allemaal op de dezelfde manier moeten geloven, maar we moeten als christenen opkomen voor onze vervolgte broeders en zusters. En natuurlijk voor ieder die onderdrukt wordt, niet alleen voor christenen. Maar ik word helemaal naar en misselijk als ik hoor hoe christenen in Pakistan, of Egypte, tijdens kerkdiensten worden opgeblazen of verbrand.

Wat is dat met de mens, dat hij strijdt tegen een medemens? Wat is dat, dat mensen alleen maar vervolgd en gedood worden om hun geloof? Om hun christen-zijn of omdat ze jood of moslim zijn, of een bepaalde stroming binnen het boeddhisme. Laten we als christenen elkaar niet in de weg zitten, maar gehoor geven aan de oproep van Johannes de Doper. Keer je tot God, ontvang Gods liefde en geef die door.

Muren

Gods liefde kan muren doorbreken. U krijgt straks dit kaartje uitgereikt van de bidweek.

Achterop staat een gebed:

*Doorbreek God, onze muren,
breng ons op weg naar elkaar.
Doorbreek onze muren,
geef ons een band met elkaar.
Waar u uw hand uitstrekt,
vind ik houvast.*

Als er onenigheid is tussen mensen, dan trekken ze vaak een muur op. Om zichzelf, of om de ander, of tussen hen beiden. Het is maar van welke kant je het bekijkt. Maar als er iets is, als het niet lekker zit tussen jou en die ander, dan werkt dat zo.

Wat doet u bij een conflict? Ik ga het liefst een blokje om als ik die ander zie, of ik schiet in de winkel een ander gangpad in. Herkent u het? Elkaar vermijden? Soms zien broers en zusters elkaar jaren niet en weten ze eigenlijk niet eens meer hoe het zo gekomen is. Door het optrekken van muren wordt het contact steeds moeilijker. Muren kunnen je verzuren. Je kunt verbitterd raken.

Muren in de wereld, brengen ze de vrede dichterbij? De muur van Berlijn destijds, de muur in Bethlehem, de muur die ze tussen Amerika en Mexico willen bouwen. Muren, ze kunnen inderdaad conflicten op een afstand houden, maar brengen ze verzoening?

Mooi woord is dat. Verzoening. Daar zit het woord 'zoen' in. Voordat je elkaar een zoen geeft, moet je eerst tot elkaar komen.

Het meest schrijnende is, dat er muren opgetrokken worden tussen verschillende godsdiensten en ook tussen verschillende stromingen binnen één godsdienst. Hoe is het mogelijk dat gelovigen vijandig tegenover elkaar staan.

Maarten Luther

Dit jaar gedenken we 500 jaar reformatie, het ontstaan van de protestantse kerk. Binnen de toenmalige rooms-katholieke kerk, waarvan Maarten Luther monnik was, wilde hij discussiëren over geloofspraktijken die niet Bijbels waren. Het ging voornamelijk over macht en geld. De kerk van toen maakte de mensen bang voor de hel. En dan kun je denken aan die schilderijen van Jeroen Bosch.

Nu moeten we ook niet vergeten, dat het een tijd was waarin mensen jong overleden door geweld, honger en de pest. Er was genoeg om bang voor te zijn. Wat de kerk toen vooral vergat, was de mensen helpen in hun nood. Maarten Luther vocht deze misstanden aan. Het was niet Luthers bedoeling een nieuwe kerk te stichten, maar zo is het wel gelopen.

Gelukkig is er in de afgelopen eeuwen veel veranderd binnen de katholieke kerk en binnen de protestantse kerk. Ze staan niet meer vijandig tegenover elkaar. En gelukkig kunnen we samen deze viering houden in de Petruskerk. Het gaat niet om de verschillen - ieder mag geloven op zijn of haar manier - het gaat om wat wij ontvangen van Boven en wat wij mogen en moeten uitdragen naar wie naast ons staat.

Ook Jezus was niet van plan een nieuwe kerk of godsdienst te stichten. Maar het is wel zo gelopen.

Onze bron

En om als verschillende kerken en christenen toch een eenheid te vormen, moeten we steeds weer terug naar onze gezamenlijke bron. Die Bron, dat zijn de mooie Bijbelverhalen, waarin ons zoveel wordt verteld. De Bijbel, het Oude Testament, de Tora, wordt de Bron genoemd. De Bron, dat is ook God zelf, dat is zijn Geest waar we vol van kunnen worden.

Een bron, dan denken we ook aan water. Johannes de Doper en Jezus staan bij het water. Johannes doopt de mensen met water. Hij doopt ook Jezus. Maar Jezus zegt dat er nog iets mooiers is dan alleen maar doopwater. Het gaat ook om de Spirit, de Geest, de bezieling. Gods Geest kan je enthousiast maken.

En waar je enthousiast van bent, waar het hart vol van is, loopt de mond van over.

En inderdaad, Jezus kon zijn mond niet houden. Hij bleef maar vertellen over Gods liefde en barmhartigheid. Jezus was vervuld van Gods Geest. Daar was die duif uit de hemel het symbool van.

Jezus was zó vol van Gods Geest, dat hij niet bang was om de waarheid te zeggen tegen machthebbers. Jezus praatte met vriend en vijand, met arm en rijk, met de machtige Romeinen en met de betweterige schriftgeleerden. Hij liet Gods verzoenende liefde zien.

Steek je hand uit naar degene die naast je staat, of naar degene die tegenover je staat, of naar degene die boven je staat, maar vooral: steek je hand uit naar degene die op de grond ligt, die zelf geen kracht heeft om voor zichzelf op te komen.

De Samaritaanse vrouw

Afgelopen woensdag hadden we de oecumenische Vrouw en Geloof-groep. Het ging over de Samaritaanse vrouw bij de bron. Zij ging gewoon water halen bij de bron. Jezus sprak haar toen aan en vertelde over levend water. Water ten leven. Water waarvan je gaat leven en waardoor je enthousiast raakt.

Die vrouw, die werd geminacht door haar burens en dorpingen, werd als hoer gezien. En Jezus hoorde als jood en als man helemaal niet met zo'n andersgelovige en vijandig-gezinde Samaritaanse vrouw te praten. Ze was minder dan minder. Maar hij praat met haar, en dat is het mooiste: hij geeft geen oordeel over haar. Hij accepteert wie ze is, en zij voelt zich gezien. Ze doet ertoe. En de vrouw voelt zich bij wijze van spreken groeien. Ze bloeit op en komt tot leven. De vriendelijkheid van Jezus, het vertrouwen en alles daaromheen, ze is er vol van. Water ten leven had ze gekregen. Alsof ze gedoopt was met de Heilige Geest. En ze ging het iedereen vertellen.

Muren van minderwaardigheid en argwaan vielen van haar af. Muren tussen haar en haar dorpingen vielen weg. Weer tot elkaar komen, elkaar ontmoeten, elkaar helpen en bemoedigen, dat is wat God wil. Daar worden mensen sterk van. Dat is de weg naar vrede.

Verzoening

Verzoening teweegbrengen is soms hard werken. Is over drempels van eigen gelijk heen stappen. Verzoening kan alleen van onderaf, vanuit het hart. Verzoening kan niet afgedwongen worden met het geweld of gebrul van een leeuw, maar door de zachte krachten van een lam.

Zo wijst Johannes de Doper Jezus aan als de Messias. Hij is het, zegt hij: het Lam Gods. Jezus zal verzoening brengen, met liefde, met een uitgestoken hand en een glimlach. Zo zullen muren afbrokkelen en kunnen mensen over en weer elkaar de hand reiken.

Laten wij als christenen blijven bidden voor eenheid; laten wij als christenen ons geroepen weten tegen alle pijn van het verleden in en tegen alle weerstand die er tegen het christendom is, te blijven bidden om eenheid en te werken aan vrede, omdat wij uit dezelfde bron putten en met hetzelfde Geest-krachtige water gedoopt zijn.

Amen.